

POSEBNI DAVEK NA DOLOČENE PREJEMKE OD IZPLAČIL PO POGODBI O POSLOVODENJU IN POGODBI O PROKURI

Pojasnilo DURS, št. 4259-2/2011, 10. 2. 2011

Zavezanec sprašuje, ali so izplačila po pogodbah o poslovođenju in prokuri obdavčena s posebnim davkom na določene prejemke.

V nadaljevanju pojasnjujemo.

Od dohodkov prejetih na podlagi pogodbe o poslovođenju ali pogodbe o prokuri se posebni davek na določene prejemke ne plačuje.

Osnova za obračun in plačilo posebnega davka na določene prejemke je skladno s prvim odstavkom 3. člena Zakona o posebnem davku na določene prejemke – ZPDDP (Uradni list RS, št. 72/93, 22/94, 45/95, 12/96 in 82/97) vsako posamezno bruto izplačilo fizični osebi za opravljeno storitev na podlagi pogodbe o delu po zakonu o delovnih razmerjih in zakonu o obligacijskih razmerjih. Pri določitvi obdavčitve posameznega dohodka je treba upoštevati ekonomski vidik. Namen je doseči enako davčno obravnavo fizičnih oseb, ki dosegajo enake vrste dohodkov iz dela oziroma opravljanja storitev, ne glede na pravno podlago za izplačilo dohodka.

S posebnim davkom na določene prejemke je torej obdavčena vsaka storitev, opravljena na podlagi dvostranskega pravnega razmerja, ki ni opravljena v okviru delovnega razmerja ali v okviru neodvisnega samostojnega opravljanja dejavnosti, razen v primerih, ki jih določa ZPDDP.

V prvi alineji tretjega odstavka 3. člena ZPDDP je določeno, da se za opravljeno storitev po prvem odstavku tega člena ne šteje izplačilo fizični osebi, ki opravlja funkcijo na podlagi imenovanja državnega ali drugega organa v skladu z zakonom oziroma drugim aktom.

Pogodba o poslovođenju in pogodba o prokuri sta pogodbi civilnega prava. S pogodbo o poslovođenju se poslovođa zaveže, da bo opravljal določeno delo, podjetje pa mu bo v zameno izplačevalo nadomestilo. Smiselno enako velja tudi za pogodbo o prokuri.

Prokurist je skladno z določbami Zakona o gospodarskih družbah – ZGD (Uradni list RS, št. 65/09 – UPB3) opredeljen kot poslovni pooblaščenec, ki ima funkcijo zastopanja proti tretjim osebam. ZGD v prvem odstavku 33. člena določa, da lahko družba podeli prokuro eni ali več osebam po postopku, določenem v aktu o ustanovitvi. Samostojni podjetnik sam odloča o podelitvi in odvzemu prokure, pri družbi z neomejeno odgovornostjo pa je za imenovanje prokurista potrebno soglasje vseh družbenikov, ki so upravičeni za vodenje poslov. Enaka ureditev, ki velja za družbo z neomejeno odgovornostjo, velja tudi za komanditno družbo in družbo z omejeno odgovornostjo, kjer o imenovanju in razrešitvi prokurista odločajo vsi družbeniki.

Pojem poslovođenih oseb opredeljuje ZGD v 10. členu, ki določa, da se za poslovođstvo štejejo organi ali osebe, ki so po tem zakonu ali po aktih družbe pooblaščeni, da vodijo njene posle. Pravni temelj pridobitve pooblastila za vodenje poslov družbe je lahko zakon ali imenovanje na funkcijo v družbi, za katero pravila družbe določajo, da obsega tudi pristojnost za vodenje poslov. Za poslovođstvo se pri družbi z neomejeno odgovornostjo štejejo družbeniki, pri komanditni družbi komplementarji, pri delniški družbi uprava ali upravni odbor in pri družbi z omejeno odgovornostjo en ali več poslovođij.

Imenovanje poslovođstva je nujen pogoj za vpis v sodni register, saj mora družba skladno z drugim odstavkom 47. člena ZGD ob prijavi za vpis v register priložiti akt o ustanovitvi in akt o imenovanju poslovođstva, če to ni določeno že z aktom o ustanovitvi.

Iz navedenih zakonskih določb izhaja, da se izplačila poslovodji ali prokuristu štejejo kot izplačila na podlagi imenovanja drugega organa v smislu prve alineje tretjega odstavka 3. člena ZPDDP in zato ne podlegajo obdavčitvi s posebnim davkom na določene prejemke.